

Katoliški glas

Settimanale - Spedizione in abbonamento postale - Gruppo I°/70% - Autorizzazione DCSP/II/40509/91/5681/102/88/BU DEL 12.11.1991
 Redazione - Uredništvo: Riva Piazzutta, 18 - 34170 Gorizia - Gorica - Tel. 0481/533177 - Fax 536978 - Poštni t/rn 11234499

TAXE PERÇUE	GORIZIA
TASSA RISCOSSA	ITALY

NAŠ UVODNIK

Osmi marec - Mednarodni dan žena

»Pelin je pila za kosilo, pelin za večerjo.
 Nam pa je dajala samo ljubezen« (I. Cankar).

So trenutki, ko se zgosti okrog človeka mrak, ko postane človek sredi svojih moči nenadoma ves nebogljen. Tedaj išče okrog sebe opore, da bi se naslonil nanjo vsaj za trenutek — in potem spet usmeri svoj korak dalje... Ko pa se prižge luč skrivnostnega upanja v duši, tedaj zaslutimo, da je upanje največja svetloba v temi iskanja... Prislunimo stvarstvu!

Bog je že od vsega začetka vnaprej določil ženo, ki bo rešila svet.

Povzpimo se više, k Mariji, ki je najodličnejša vzornica za vse žene in za vse čase! Že v prvih trenutkih, ko se je zavedala svoje biti, je podarila samo sebe Bogu in njegovim odrešilnim načrtom. V tem obdobju je Marija vzornica za neporočene žene, tihe ambasadorke dobrote, misijonarke božje ljubezni. Njeno darovanje nosi pečat večnosti in doni v odmev: Ljubezen do Boga in človeka bo rešila svet.

Ko Marija sprejme Božje materinstvo z besedami: »Glej dekla sem Gospodova«, je mati vseh mater, ki se vsakič radujejo ob spoznanju, da je Bog novemu bitju vdihnil dušo.

Sveti Duh je na poseben način prišel nad Marijo ob oznanjenju in na binkošti. Podarjal ji je izredno notranjo moč za zvestobo v ma-lem, da je mogla z isto samoumevnostjo združevati svatbo v Kani in daritev na križu.

Slovenska žena je v polpreteklem obdobju ob lažnem občutku emancipirane samoupravljalke, ko je prodajala svoje žensko dostojanstvo za lažno kariero, danes doživela hudo ponižanje. Koliko je žena brez ideje in sredstev na smetišču družbe — v vrsti čakajočih na borzi dela, v vrsti čakajočih na kontracepcijo in abortus.

Nihče je nima pravice pritisniti v kuhinjo, v samostan, za tekoči trak, ampak ji mora nuditi pravico z veseljem biti ženska, ženska politik, učiteljica in ne nazadnje tudi gospodinja in mati.

Potem bo sposobna ljubezni, tiste sile, ki vsepovsod ugaša, največje sile, ki bo rešila svet.

Ljubiti — ali izginiti iz sveta, ni druge izbire...

Marinka

Vzklila je zavest slovenske žene

Ko so se v prejšnjem stoletju odvijali masovni nastopi žensk v vseh evropskih velemestih, je tudi v slovenski ženi polagoma vzklila zavest, da mora sama stopiti na dan in s svojim vsestranskim doprinosom postati sooblikovalka naše bitnosti. S to odločitvijo si je slovenska žena že v prejšnjem stoletju, ko je med Slovenci prišlo do narodnega in kulturnega razcveta, začela utirati pot v družbeno dogajanje, potem ko jo je zgodovinska tradicija leta in leta priklepala na dom in ji ni dopuščala sproščene duhovnega razmaha.

Nam pa je to toliko bolj pri srcu, kajti prav Trst predstavlja središče narodnega preroda slovenskih žena, ki so bile poklicane, da sodelujejo pri raznih prireditvah, gledaliških predstavah in socialnih akcijah.

Tu je prišlo leta 1887 do ustanovitve prve ženske podružnice Cirilmetodove družbe, ki je želela predvsem ohraniti to, kar je vztrajna generacija narodnih preroditeljev zbrala in zedinila. V okviru družbenega življenja so slovenske žene dopolnjevale narodni prerod, skrbele za slovenske šole in vrtnice ter z odločno voljo in nenehnim trudom premagovale številne ovire, na katere so pri svojem delu večkrat naletele.

To svojo pot so nato nadaljevale tudi na literarnem polju in tako poskrbele za prvo žensko glasilo Slovenka, ki je začelo izhajati pod spretno urednico Marico Nadliško. S svojo vsestransko razgledanostjo ter z globokim smislom za vse pojave v takratnem dogajanju je Nadliškova odpirala list vsakomur, ki je kakorkoli prispeval h kulturni rasti naroda. Tako je okrog sebe zbrala vrsto ženskih ustvarjalok, ki so ob svojem vsakodnev- nem delu segle tudi na področje literarnega dela. Zdrav čut za realnost pa je Nadliškovo vodil tudi pri njenem boju za uveljavitev bistvenih zahtev ženstva, kajti grenilo jo je predvsem dejstvo, da marsikdaj ravnajo z žensko zelo poniževalno, »malodane surovo in kruto«. Vzrok za take krivice je imel svoje korenine prav pri dejstvu, da si ženske niso upale z besedo na dan, predolgo so molčale in niso imele poguma, da bi stopile v javnost. Nadliškova je torej v tej smeri storila že prvi korak.

Pot slovenske kulturne delavke pa se je vila dalje. Socialna stiska Trsta ob prelomu stoletja je našim ženam vlila novega zagona, tako da je iz njihovne sredine vzklilo zavetišče Zavod sv. Nikolaja, ki je skozi celo desetletje sprejemal slovenska dekleta, ki jih je sila razmer gnala v svet. Središčna osebnost je bila tu Marija Skrinjarjeva, ki je svoje nesebično delo usmerjala v razvoj ustanove, tako da so ji sledili tudi

poznejši rodovi. Njeno začrtano socialno delo se je v naslednjih desetletjih nadaljevalo v Zavodu sv. Marte, ki je deloval v okviru tržaške Marijine družbe.

Konec prve svetovne vojne pa je prinesel slovenskim ženam novo nalogo; še izraziteje so začutile potrebo po udejstvovanju v javnosti, predvsem v skrbi za mladino, ki je bila izpostavljena hudim asimilacijskim pritiskom. Tako je prišlo leta 1922 do ustanovitve Ženskega dobrodelnega združenja, leta 1923 pa do nove revije Ženski svet, ki pa je od leta 1928 nadaljevala svojo pot v Ljubljani.

Slovenska žena pa še ni odnehala, njen boj proti nasilniku se je nadaljeval na ilegalnem polju, marsikatera Slovenka je morala zapustiti domači kraj in nastopiti zoper krivičnost ljudi. Take bridke trenutke je prestala tudi tržaška pisateljica Mara Samsa, ki je kot učiteljica pod fašistično oblastjo

doživela krivice vseh vrst. Trpljenje pa je ni strlo; z večjim pisateljskim peresom nam je prikazala vse tesnobne občutke in nam tako posredovala vrsto čustvenih pričevanj iz življenja slovenske žene v Trstu.

Veliko bi se lahko še zaustavili ob tej zgodovinski preteklosti, spoznali bi še številne znane in manj znane junakinje, ki so s svojo neomajno vtrajnostjo in idealizmom prispevale k duhovni rasti našega naroda, a ti drobni utrinki naj nam bodo ob današnjem dnevu plemenit dokaz trpljenja in dela, s katerim si je slovenska žena zgradila spomenik.

Majda Cibic

Moderne sužnje

Ljudje na splošno mislijo, da je zginilo izkoriščanje človeka, predvsem v tovarnah. Pa ni tako. Tovarne so kar premestili v Tretji svet, kjer se nadaljuje izkoriščanje človeka: žensk in otrok.

A tudi pri nas ni vse v redu, kot bi zgedalo.

V predmestju Trsta je nova tovarna, kjer so zaposlene samo ženske. Vse je novo in v redu. Vse lepo deluje... tudi kontrola.

Stroji močno brnijo, seveda v škodo delavk; gorje, če se več časa mudijo v kopalnici; čeprav delajo v skupini, so popolnoma izolirane, zaradi hrupnega brnenja strojev, ki se vrtijo s silovito naglico, da ob pomanjkljivi pažnji lahko povzročijo nezgodo.

Važno je, da proizvajajo brez... zgube časa.

Zakaj pa nekatere ženske vztrajajo pri tem delu? Ker ni drugega ali v pričakovanju boljšega.

8. marec: pridobitev ženskih pravic je še potrebna.

Sveti sedež priznal samostojno Slovensko škofovsko konferenco in potrdil njen statut

Ljubljana — Apostolski nuncij msgr. dr. Pier Luigi Celata je v soboto, 27. februarja 1993, po telefaksu poslal uradni dokument, s katerim je papež Janez Pavel II. 19. februarja 1993 potrdil ustanovitev samostojne Slovenske škofovske konference in njen statut, ki mu ga je predložil kardinal Gantin, prefekt Kongregacije za škofo. Slovenski škofoje bodo na svoji prihodnji seji razpravljali o nalogah, delovanju in organizaciji SŠK.

Betettova listina Radiu Trst A

Slovenska radijska postaja v Trstu že skoraj pol stoletja, vse od leta 1945, odločilno vpliva na širjenje in spoznavanje slovenske glasbene ustvarjalnosti in poustvarjalnosti. Poslušalcem radia vseh narodnosti kontinuirano posreduje tudi dosežke naših instrumentalnih in vokalnih solistov ter komornih skupin. Mnogi člani Društva glasbenih umetnikov Slovenije so že snemali in snemajo dela slovenskih avtorjev in skladateljev Dežele Furlanije-Juljske krajine za potrebe slovenskih oddaj. Vsak dan emitira te posnetke za obmejno področje, v sodelovanju z drugimi radijskimi postajami (Koper, Ljubljana, Maribor, Zagreb, Celovec idr.) pa tudi v prostor Alpe-Jadran in seveda še mnoge dlje.

V okviru Oddelka za resno glasbo se realizira stotina posnetkov na leto v studiu in na javnih koncertih. Iz teh produkcij nastajajo tematski gla-

sbeni ciklusi kot Slovenski solisti, Slovenski skladatelji, Mladi izvajalci, Antologija slovenske violinske glasbe, Antologija slovenske glasbe za klavirski trio, V svetu starih glasbil... Pomembni so tudi nizi oddaj ob obletnicah naših skladateljev: Gallusovo zvočno bogastvo — ob štiristoletnici, Suženj luči zvoka — ob Kogojevi stoletnici, Tartinijeve sonate — ob tristoletnici in priložnostne oddaje ob obletnicah in priznanjih slovenskih ustvarjalcev in poustvarjalcev.

Na ta način je Oddelk za resno glasbo Radiu Trst A z glasbenim poslanstvom, ki ne pozna meja, prispeval k razumevanju narodov, obenem pa seznanjal poslušalce s slovensko glasbeno kulturo. Omenimo glavne urednike oddaj z resno glasbo: Dr. Gojmir Demšar, Ludvik Klakočar, Pavle Merku, dr. Zorko Harej, Janko Sluga, Janko Ban in Nadja Kralj.

PROŠNJA

Dajte vse rože tega sveta,

vse rože

ženam, ki bodo rodile!

Jagode prošenj so dozorile

na ustnicah malih otrok,

fantkov in deklic

nikoli rojenih:

Radi bi tekli po tratih zelenih

za pisano srečo metuljev rumenih,

radi bi rastle kot trave, ko jelke,

zrli v oblake, poslušali pesmi

rojstva, ljubezni, ljubezni, življenja

in ne samo smrti,

ne samo smrti!

In onemeli so, vame zazrti

stari obrazi malih otrok,

dokler se zganil ni gozd drobcenih rok,

kot bi se ustne velike zganile:

Dajte vse rože, dajte vse rože

materam, ženam,

da bodo rodile.

Tone Pavček

(Iz zbirke »Sanje živijo dalje« l. 1958)

V mislih sem še prekrizala svoje nerojeno dete...

Tri mesece sem že bila noseča in počasi sem se začela veseliti novega otroka. Nenadoma pa sem začela krvaveti. Sredi noči so me zbudili krči. Odšla sem v bolnišnico, kjer so me s tableto spravili v posteljo, naj počakam na zdravnika in ultrazvok. Možu, ki me je čakal zunaj oddelka, so svetovali, naj odide domov, saj lahko to dolgo traja. Mislija sem, da bo dežurni zdravnik prišel kmalu, a ga ni in ni bilo.

Čutila sem, kako vedno bolj krvavim, in tudi bolečine so postajale kot porodni krči. A ni bilo nikogar, ki bi mi bilo mar zame in predvsem za otroka. Kako dolga je bila noč! Mislija sem na minule tri mesece nosečnosti, zakaj je prišlo do krvavitve, je kaj narobe z menoj, kako se počuti otrok...? Počutila sem se tako nemočno, edino, kar mi je preostalo, je bila molitev za otroka: Da bi ga le ne izgubila.

Ko je prišel zdravnik, je bilo že jutro. Povedal mi je, da me bo prevzel njegov kolega, ker se njemu mudi. Seveda je ponovno minilo precej časa, predno sem odšla na pregled in ultrazvok. Tam sem morala čakati vrsto z vsemi drugimi, ki so prihajale tudi od zunaj na redne preglede. Končno sem prišla na vrsto; pregled zdravnika, nato pa hladne besede: »Čiščenje«. Nobene razlage zakaj, kaj je narobe, kako je z otrokom, nič. Besede so me tako ostro zadele, da sem komaj prišla do svoje sobe. Zadnji del sem videla le še skozi solze.

»Moj otrok, moj mali otrok, saj ni mogoče, da te bom izgubila. Nikoli te ne bom mogla objeti k sebi v naročju in ti ne boš videl mamice, očka, sestric... Kako je mogoče? Zakaj, ljubi Bog?« Upala sem, da bom nenadoma prenehala krvaveti in si bo

do zdravniki premislili, a sem tudi vedela, da je vse skupaj le utvara. Kako sem si želela, da bi že prišel mož.

Poleg mene sta v sobi bili še dve drugi ženi. Ko sta izvedeli, da grem na »čiščenje«, sta me tolažili na vse mogoče načine. Ko pa sem kasneje izvedela za njune težave, me je skoraj postalo sram, saj bi moralo biti obratno. Presenetljivo je, kako se popolni tuji zblížajo v stiski.

Odpeljali so me na čiščenje. Poleg mene so bile še tri druge žene. Spomnim se dolgega hodnika in sob na levi strani. Mislija sem, da bo vsaka od nas šla v eno sobo. A ni bilo tako, druga za drugo smo hodile: ven, noter, ven... Lahko sem poslušala brenčanje strojev in vsega, kar se je dogajalo v sobi. Če bi stopila nekaj kokarov naprej, bi lahko še gledala. Tako sem tudi zaslišala: »Ja, kaj pa jokate? Saj ne bo nič bolelo!« Streslo me je po celem telesu: »Kakšna rutina! Se sploh zavedajo, kaj delajo? Seveda, le »očistili« nas bodo, za naše dobro. In nič ne bo bolelo! Fizično res ne bo bolelo, toda boli srce. Očistili me boste mojega otroka. Otroka, ki je nastal iz moje in moževe ljubezni in si ga močno želi-va imeti! In kam ga boste na koncu dali? Ga vržete v smeti, v odplake, ga »predelate«? Ampak to je MOJ OTROK! Kaj res ne razumete? In kaj če bo otroka bolelo, kaj če še živi? Saj ga bodo dobesedno umorili. Ne, če mene ne bo bolelo, potem tudi otroka ne bo, saj je vendar v meni. Ljubi Bog, vzemi ga k sebi, prosim, pazi nanj. Vem, da je pri tebi vse mogoče.« V mislih sem še prekrizala svoje nerojeno dete in ga izročila Njemu, nato pa odšla v sobo na »čiščenje«.

Ne vem, kako se počutijo matere, ki gredo hote splavit. Verjetno jim vse

To predstavlja olajšanje - ena skrb manj. Je splav res svoboda ali ne? Želimo, da bi jim jo nekdo podaril, omogočil. Veliko manj ljudi si želi, da bi bili svobodni. Redkokdo pa pomisli, da svoboda (ker je svobodna) sama določa, kdo je je vreden. Nikomur se ne podarja zastonj, vsak jo mora dosežati, mora se zanj bojevati. Tako, da se svobodno odpove svojim suženjstvom in ne pozabi, da je lahko tudi suženj želje po svobodi.

Popoldne istega dne sem zapustila bolnico: splav vendar ni bolezen! Le v odpuštnico so zapisali, naj nekaj dni še počivam.

Bosanske matere, svet vas bo podpiral!

V Bosni se dogaja, kar se v zgodovini v taki meri ni dogajalo: srbski moški množično uganjajo nasilje nad muslimanskimi ženami in dekleti. Govori se o 20 ali celo 30 tisoč takih primerov. Mnoge take ženske zanosijo in bi se rade z abortusom rešile nezazelenega otroka. Zato so tudi abortusi mnogoštevilni, četudi muslimanska vera tega ne dopušča. Ob tem dejstvu se je ustavil sv. oče, ki sploh posveča vedno veliko pozornost dogajanjem v BiH. Zato je pisal posebno pismo sarajevskemu nadškofu Vinku Puljiču.

V pismu poziva papež, naj se nasilju ne pridružuje novo nasilje. Posilstvu nad ženami naj ne sledi splav. Žalostno stanje tolikih žena naj se raje spremeni v dejanje ljubezni in sprejema. Cerkevno občestvo naj bo blizu tistim, ki doživljajo slično dramatično stanje. Nasilju nad oskrunjenimi ženskami naj torej ne sledi nasilje nad nerojenimi otroki.

Na ta poziv je svet različno reagiral. Eni so prislunili in se takoj odzvali, da so pripravljeni sprejeti take matere in otroke v zavode, otroke pa celo posvojiti. Drugi, to je laicisti, ki božjih zapovedi ne priznavajo, so nasprotnega mnenja: ženska je gospodar svojega telesa, zato sme suvereno razpolagati z njim.

Kakor kdo veruje, tako ravna.

ŽIVIMO S CERKVIJO!

Sv. Janez od Boga

8. marca

Spoznati hočemo svetnika, ki je bil pravi pustolovec, pa je vendar z božjo milostjo postal svetnik. To je Janez od Boga, ustanovitelj usmiljenih bratov, ki ima svoj god 8. marca.

Rodil se je 8. marca 1495 na Portugalskem. Teško bi bilo opisati pustolovščine, ki jih je zakrivil, predno je prišel k pameti. Ko je bil star 8 let, je zbežal od doma in šel v Španijo, kjer je bil najprej pastir, potem pa upravnik bogatega posestva. Stopil je k vojakom s Francozi, nato s Španci za boj proti Turkom, odpoval je v Afriko in se vrnil v Španijo, kjer je v Granadi odprl majhno trgovino. Pridige blaženega Janeza Avilskega so ga pripeljale do pretirane pokore in končno do spremembe življenja. Pri dvainštiridesetih letih se je odločil, da pomaga bolnikom. Z darovi je najel hišo. Vanjo je preselil svoje bolnike in jim požrtvovalno stregel. Iz te je zrastle prva bolnišnica. Ustanovil je tudi društvo svetnih ljudi za strežbo bolnikom; društvo se je nato razvilo v red usmiljenih bratov.

Goreča ljubezen Janeza od Boga pa se ni omejevala samo na bolnike; kjerkoli je videl kakšno stisko, je hitel na pomoč. Posebno je skrbel za tiste, ki so se svojega uboštva sramovali. Ustanovil je tudi zavetišče za več kot sto ubožcev.

Svetniško življenje ga je podpiralo, da je vedno prejemal vedno več darov za svoje reveže. Toda 13 let napornega dela v službi bolnikom je zelo izčrpalo njegove moči. Spomladi leta 1550 je pri reševanju nekega fanta iz deroče reke zelo obolel in je 8. marca istega leta v Granadi tudi umrl.

Papež Aleksander VIII. ga je leta 1690 razglasil za svetnika. Papež Leon XIII. pa ga je leta 1886 imenoval za zavetnika vseh bolnišnic, bolnikov in bolniškega osebja.

Usmiljeni bratje (Fate bene fratelli) imajo v Gorici veliko bolnišnico.

I. ŠK

ŠIRI KATOLIŠKI GLAS

Izvir luči je vedno v »senci«

p. ANDREJ VUGA

1. Svoboda

Razmišljanje o svobodi hitro pripelje v paradoks. Večina si želi svobodo imeti. Želijo, da bi jim jo nekdo podaril, omogočil. Veliko manj ljudi si želi, da bi bili svobodni. Redkokdo pa pomisli, da svoboda (ker je svobodna) sama določa, kdo je je vreden. Nikomur se ne podarja zastonj, vsak jo mora dosežati, mora se zanj bojevati. Tako, da se svobodno odpove svojim suženjstvom in ne pozabi, da je lahko tudi suženj želje po svobodi.

Vendar je govorjenje o človekovem hrepenenju po svobodi precej idealistično. Živeti svobodno je namreč naporno. Svoboda je tudi breme. In kdo si želi neprestano nositi bremena? Kdo ga ne odloži takoj, ko je mogoče?

Če je človek na kaj ljubosumen, je ljubosumen na svojo svobodo.

Res je, da lahko predmet tega čustva zamenja ter je ljubosumen na stvari in ljudi. Vendar zato, ker meni, da mu pripadajo; čuti, da je šele zaradi njih on sam. Če teh stvari ne bi imel, bi ne bil več on. Koliko manj je torej človek človek, če ni svoboden.

Kaj, kakšna je torej svoboda, da prav v (ne)zavestnem hrepenenju po njej tako hitro pademo v novo zaslužjenost? Upoštevati je potrebno vsaj dva vidika. Človekovo notranjost, njegovo hrepenenje ter zunanje določenosti. Biološke, značajske, družbene, gospodarske, politične, javnomnenjske strukture se mu kažejo kot omejevalci svobode. Pozornost, ki je usmerjena samo na lastno hrepenenje, hitro pripelje do samovolje. Prepričanje, da zaradi objektivnih določenosti ni

moč priti do svobode, pa vodi v fatalizem. Ne samo to. Tudi odgovornost, zvestoba obljubi, pokorščina resnici, ki je v stvareh, vse bolj postajajo »sovražniki« človekove svobode.

Eden poskusov, kako ubežati tem ujetostim, je iskanje prvinskega odnosa z naravo, kozmosom. Umakniti se dolgočasno urejeni kulturi in se z zaupanjem približati naravi, se vanjo vtopiti, doživeti njeno čisto in skrivnostno moč, doseči svojo osvoboditev in si, če le se da, to moč podrediti. Narava pa je neosebna, »zato človeka zlahka zaslužnji, omehča njegovo osebno jedro, ga naredi nejasnega, tako da pozabi na svojo individualnost, na svoje dostojanstvo in odgovornost« (F. Rode).

Pripadnost je ena temeljnih človekovih potreb. Če nikomur ne pripada, hitro zdvomi nad sabo: res nisem tak, toliko vreden, da bi se kdo nad mano navdušil? In potem hoče pripadati za vsako ceno. Tudi za ceno samega sebe. Dovolj je že, da začuti družbo kot nekaj pomembnejšega od samega sebe, in že postaja njen suženj. Družba ima prefinjen način zaslužnjevanja. Če ne odgovarjaš njenim merilom o uspešnosti, izgledu, dejavnosti, imetju..., potem nisi človek zanjo. Ostanesh sam. Če pa si sam, si mrtev.

Za krhkega človeka je velika zaslužnjevalna moč oblast. V vzponu do oblasti se razodeva kot pristna skrb za državo, za najobjektivnejšo ureditev sveta. Ta skrb pa se takoj, ko je oblast dosežena, spremeni v silo, ki bi svojo objektivno urejevanje hotela razširiti tudi na razum in srca ljudi. Tej skušnjavi ni ubežal

do zdaj niti en sistem. Le da ji je podeljal včasih s prisilo, včasih s ponujanjem ugodnosti, ki jih prinaša zvestoba (zaslužjenost) sistemu. Tako je suženj tisti, ki vlada, in tisti komur vlada. Neglede na to, da bolj, ali manj zaslužnjuje vsaka institucija, nima do tega nikakršne pravice. Edina pravica, ki jo ima, je, da zagotavlja in brani človekove pravice.

Vse te zaslužjenosti pa so izraz enega samega dejstva: strahu pred smrtjo. Zato so tudi vsi načini, kako ta strah pred smrtjo in smrt samo premagati, beg in tako padec v novo suženjstvo. Smrti in strahu pred njo se človek ne more rešiti sam, ampak samo nekdo (ne nekaj), ki je Večen.

Je torej svoboda nekje med samovoljo in vdanostjo v usodo? Ne, svoboda je sprejemanje in preraščanje obojega. Zamislimo si dirigenta in orkester. Dirigent pride pred orkester, ki je v določenem kvalitetnem razredu. Darov, tehničnega znanja, muzikalnosti igralcev ne more v trenutku spremeniti, dvigniti na višjo raven. Ne more vplivati na kvaliteto instrumentov, akustiko prostora, ne more spremeniti umetniškega dela. S svojim znanjem, muzikalnostjo, edinstvenostjo in duhovnostjo pa lahko poustvari delo na svoj, enkratni način. Če pa ponižno ne sprejme vseh teh dejstev in pozablja, da njegovo delo ni samo samopotrjevanje, ampak tudi slavljenje Večnega, in tako dela za svojo srečo in srečo drugih, »zapravlja svojo osebno enkratnost, preneha s preraščanjem in se oddaljuje od možnosti popolne predanosti, zvestobe in posvetitve Absolutnemu kot najvišji stopnji svoje svobode« (T. Stres).

EZOPOVE BASNI ZA DANAŠNJI ČAS

KATARINA MAHNIČ

Resnica, zavita v živalsko kožo

V nekaj naslednjih številkah našega časnika bomo razmišljali ob Ezopovih basnih. Naj tokrat, za kratek uvod, predstavimo legendarnega pisca te večno aktualne literarne zvrsti in pojasnimo, kaj sploh je basen.

Točnih podatkov o Ezopovem življenju je zelo malo. Skozi stoletja so se okrog njegove osebnosti spletile številne pripovedke in legende, iz bizantinskega obdobja pa je ohranjenih nekaj verzij romana o Ezopovem življenju. V njem nam Herodot in drugi grški pisatelji razodenejo, da je Ezop živel v 6. stoletju pred Kristusom, bil po rodu iz Frigije v Mali Aziji, po družbenem položaju pa suženj, ki je služil več gospodarjem. Ko se je osvobodil suženjstva, je veliko potoval in tako prišel tudi na dvor lidskega kralja Kreza. Postala sta prijatelja in Krez ga je poslal v Delfe, kamor naj bi v Apolonovo preročišče kot dar odnesel zlato, vsakemu prebivalcu Delfov pa izročil majhno vsoto denarja. Ezop je predal zlato, denar, namenjen Delfijcem, pa je prinesel nazaj in ga izročil kralju s pojasnilom, da ga prebivalci niso vredni, saj ves dan le brezdelno lenarijo in žive od darov, ki jih Apolonovemu hramu prinašajo tuji obiskovalci. S tem se jim je strašno zameril; besni nanj so med njegove stvari podtaknili zlato žrtveno čašo iz Apolonovega hrama, ga obtožili kraje in vrgli s skale Hijampeje.

Čeprav je Ezop v književnosti zavzel častno mesto stvarnika in očeta basni, je ni prvi izumil. Basen je nastala v davni preteklosti, zaman pa bi iskali njeno pravo domovino in datum rojstva. Nekaj časa so za zibelko basni smatrali Indijo, domovino znamenite Pančatantra, knjige zgodb in basni. Vendar brez dokumentacije, ki jo je danes skoraj nemogoče zbrati, tega ne moremo vedeti zagotovo in tako je

materinska čast spet pripadla Grčiji.

Ezop po vsej verjetnosti svojih basni ni pisal, marveč jih je samo pripovedoval. Kasneje so se prek ustnega izročila širile iz roda v rod in se, okrnjene le v svojem jedru, ohranile skozi več generacij. Tako se je vse, kar je s pomočjo domišljije in človeške modrosti skozi desetletja ustvarila Grčija, nagrmadilo okrog Ezopove osebnosti in vsaka basen se je po določenem času pripisovala njemu. Pod njegovim imenom je tako ohranjen cel zbornik basni.

Basen je nekakšna sinteza dolgotrajnih izkušenj, podana z zdrav življenjsko filozofijo. Vsebuje tako umetnost kot kritiko. Z globoko ostroumnostjo so v njej na enostaven način strnjena večna življenjska nasprotja, resnica pa je zmeraj zastrta s tankim, prozornim pajčolanom. Vsaka basen je majhna drama z zapletom, vrhom in razpletom. Konec je ponavadi tragičen, včasih pa obarvan s svežim humorjem. Liki so dramatsko orisani; živali v njej so predstavniki različnih kategorij in tipov ljudi.

Zaradi svoje etično-pedagoške vrednosti je bila basen v vseh časih zelo razširjena. Uporabljali so jo pesniki, pisatelji, filozofi, govorniki in politiki. Skrivnost Ezopove moči je v tem, da so njegove basni najdemokratičnejša knjižna oblika, tako po enostavni vsebini kot po revolucionarni težnji. Tudi v časih neenakosti in krivic, povedo mogočnejšem resnico v obraz, grajajo človeške slabosti, se norčujejo iz nasilnežev, razkrinkavajo prevaran-

te in potuhnjenice in hvalijo resnico in poštenost.

Vse do danes so Ezopove basni ohranile svežino in moč, ki se kaže tudi v tem, da so jih imeli vsi kasnejši pisci basni za vzor, jih parafrazirali in predelovali glede na dogodke in potrebe njihovega časa. Ezop je v literarni tradiciji zakoreninjen kot staro in čvrsto drevo, iz katerega že stoletja poganjajo vedno sveže veje. Tako živi v svojih marljivih in znanih naslednikih: Fedru, La Fontaineu, Lessingu, Goetheju, Krilovu, Ščedrinu... Med Slovenci pa so ga oživljali Vodnik, Stritar in Kette.

(1)

Pastirček št. 6

V roke smo dobili še svežo, pravkar tiskano, zadnjo številko Pastirčka z bogato vsebino in lepimi ilustracijami. Na prvi strani je objavljena ljubka Pesmica mami Ljubke Šorli. Prinaša pa tudi pesmi drugih znanih avtorjev: Zore Saksida, Vojana Tihomirja Arharja, Viktorja Levovnika in Jerice Strle.

Danilo Čotar v svoji rubriki Čiv, čiv, še dolgo bom živ govori o nočnih ujedah, in sicer o čuku. Marjan Jevnikar na lep in razumljiv način obravnava zahtevno temo o računalnikih. Mariza Perat nam v tej številki osvetli Socerbski grad. Svoje prispevke so poslali še Ljuba Smotlak in Anamarija Zlobec. Kot vedno je Pastirček zelo bogat z igrkami, ugankami in križankami. Ne manjka seveda skladbica na zadnji strani ter bogata Pastirčkova pošta.

GMD in Trinkov koledar v Idriji

V čudovito obnovljenih muzejskih prostorih na gradu v Idriji je bil v četrtek, 25. februarja, večer, posvečen Goriški Mohorjevi družbi in Trinkovemu koledarju, ki izhaja v Čedadu. Začel se je s toplo predstavitvijo v Idriji nastopajoče zamejske založniške stvarnosti, kot jo lahko pove le dober poznavalec razmer in prijatelj zamejstva, kakršen je profesor Tomaž Pavšič.

O zgodovinskem pomenu Mohorjeve družbe za celoten narod in o specifični vlogi goriške družbe je spregovoril predsednik te bratovščine msgr. Oskar Simčič. Dr. Markuža, M. Tavčar in dr. Marušič pa so nato predstavili letošnjo knjižno zbirko s posebnim poudarkom na Novakovo Črniško kroniko in na Primorski slovenski biografski leksikon ter Beličičevo literarno delo Leto odmrznitve.

Profesor Marino Vertovec pa je uvodoma predstavil lik duhovnika, pesnika, pedagoga, prevajalca in likovnika Ivana Trinka, po katerem nosi ime društvo, ki mu predseduje in ki izdaja Trinkov koledar. Podrobnije o koledarju samem, o njegovi zgodovini in sedanjih vlogi pa je govorila urednica in ravnateljica dvojezične šole v Špetru Živa Gruden. Poudarila je, da skuša biti Trinkov koledar izraz sedanjega utripa slovenske narodne skupnosti v Benečiji. Iz raznih člankov, ki so bili objavljeni v koledarju samem, pa je razvidno tudi, da združujejo Idrijo in Čedad 500-letni stiki. Večer sta pozivila s svojimi pričevanji še dekan iz Kobarida Rupnik in zgodovinar ter muzejski delavec Kavčič.

Časnikarska agenda

Podobno kot lani, a z nekoliko zamude, je tudi letos izšla agenda Časnikarske zbornice iz naše dežele. Deli se v dva dela.

Pri koledarskem delu bi imeli dve pripombi. Prva: poleg angleščine, nemščine, francoščine, španščine in italijanščine bi lahko imela svoje mesto tudi slovenščina, saj je v Časnikarski zbornici v naši deželi vpisanih približno 110 Slovencev. Druga: pri

navajanju raznih koristnih podatkov upoštevajo še vedno Jugoslavijo oz. Beograd. O novi stvarnosti na tleh nekdanje Jugoslavije ni ne duha ne sluha.

Drugi, obsežnejši del obsega neke vrste letopis Časnikarske zbornice s številnimi podatki o raznih časnikarskih vodstvenih organih ter abecedni in kronološki seznam vseh vpisanih. Lani je bilo v zbornico vpisanih 335 poklicnih časnikarjev, 1.203 publicisti, 45 praktikantov, 223 v posebni seznam in 2 tuja državljana. Skupno torej 1.808. Od teh je približno 110 Slovencev, med katerimi je nad 50 poklicnih časnikarjev, to se pravi skoraj polovica vseh vpisanih Slovencev. To pa je čisto drugačno razmerje, kakršno opažamo med Italijani, med katerimi je publicistov štirikrat več kot poklicnih časnikarjev.

Sledijo objave zakonskih določil, ki urejajo časnikarski poklic, in številni drugi koristni podatki in naslovi.

mab

Škrat št. 1 - 2

Nekoliko zapoznelo zabeležimo izid prve številke mesečnika Škrat v letošnjem letu. Škrat je tudi tokrat bogat s prispevki, ki se dotikajo najrazličnejših aspektov otroške problematike (šole, zdravja, narave, razvedrila itd.). Več prispevkov je posvečenih pustnemu času, in sicer »Pustna tradicija in navade po svetu« izpod peresa Jelke Cvelbar, članka o kraškem pustu na Opčinah in o pustovanju v Benečiji (o slednjem je pisala Živa Gruden) ter »Nasveti za pustno rajanje« Marije Vidau. Slednja je svoj prispevek opremila s tremi skicami pustnih šem (Marija Vidau je namreč kostumografka Slovenskega stalnega gledališča v Trstu). Na koncu najdemo še rubriko »Pomagajmo otrokom!«, kjer je podano poročilo o delovanju Sklada Mitja Čuk.

Mesečnik je obogaten z ilustracijami Iris Biekar, Jasne Merku, Tomaža Susiča in Magde Tavčar ter s fotografijami Petra Cvelbarja.

BESEDA BRALCEM

O položaju v Sloveniji

V zadnji številki Katoliškega glasa je bil objavljen članek Ponovno zdravljenje države na plečih nič krivih. V njem avtor izraža svoje kritično mnenje o sedanjem političnem trenutku v Sloveniji. V tem ni seveda nič napačnega, potrebno pa je slišati tudi drugo plat zvona.

Prav gotovo je v avtorjevem gledanju na razmere veliko resničnega, presenečajo pa nekatera neutemeljena posploševanja. Na podlagi omenjenega članka bi bralec utegnil domnevati, da je bil s politično osamosvojitvijo tudi ekonomski prerod takorekoč pred vrati in da gre krivdo za hudo gospodarsko krizo, v kateri je trenutno Slovenija, pripisati le nesposobnosti in oblastiželjnosti sedanjih politikov, ljudje pa da za to niso nič krivi (zakaj pa so jih potem volili?). Dalje naj bi nekateri slovenske stranke zlorabljale ime »krščanski«, saj da so pozabile na ideale in da jim gre le za politiko in oblast (toda mar ni cilj političnih strank prav oblast?), razen tega pa z ustanavljan-

jem socialnih sekcij kažejo svoj »cinizem« in podobno.

Ne glede na vprašljivost omenjene analize je jasno, da je članek uperjen proti Slovenskim krščanskim demokratom (SKD), ker sodelujejo v sedanji vladi skupaj z nekaterimi kompromitiranimi strankami. Vsem je jasno, kako je bila ta odločitev iz več razlogov težka in boleča. Toda če so bili razlogi proti vstopu v vlado močni, so bili morda v prid vstopu še močnejši. Mar bi v opoziciji za Slovenijo več naredili kot v vladi?

Slovenija v času izgrajevanja lastne državnosti potrebuje čim močnejšo vlado. Nobenega dvoma ni, da je slovenska vlada s prisotnostjo SKD bistveno bolj močna in ugledna. Te potrebe se še posebno zavedamo Slovenci v Italiji, saj je za nas zelo pomembno, kakšen dogovor bosta sklenili Slovenija in Italija. Prav zato ni vseeno, kdo zaseda v tem trenutku tako pomemben resor, kot je zunanje ministrstvo. Izmikati se odgovornosti ob tako daljnosežnih in za Slovence znotraj in zunaj matične države celo odločil-

nih izbirah, bi ne bilo znamenje načelnosti, ampak politične nedoraslosti.

Tomaž Simčič

Še o Baden-Powellu

Res je sicer, kar piše Pripomba v zadnji številki našega tednika, da je bil Baden-Powell, ustanovitelj skavtizma, protestant in vojak, ne bo pa držalo, da mu manjka »usmeritev k Cerkvi in božji milosti«. Nasprotno, B.P. je bil v tem oziru zelo rigorozen. Od skavtov je zahteval, naj bodo dosledno zvesti svoji veroizpovedi.

Tako je na primer nagovoril britanske katoliške skavte pred njihovim odhodom na romanje v Rim za sveto leto 1925: »Predvsem želim od vas, da boste s svojo držo in s svojim obnašanjem voditeljem vaše Cerkev pokazali, da kot skavti nimate dveh poglavarjev, ampak da je edini vaš poglavar Bog in vaša Cerkev. Vaši četovodje so samo vaši starejši bratje, ki vam kažejo, kako ste lahko boljše katoličani. Želim, da si to zapomnite in da ostanete svoji

Cerkvi zvesti« (Baden-Powell, Tacuino, Milan 1978, str. 135).

Tržaški skavt

Kulturni koledarčki in naš potencial

Pogled na koledarčke kulturnih prireditelj katoliških društev na Goriškem dobremu poznavalcu skupnosti pove, da to delovanje še zdaleč ne zrcali potenciala tega prostora. Absolutni poudarek na glasbeni in odrski dejavnosti razkriva pravzaprav dolgoletno neobčutljivost vodilnih za ostale dimenzije kulturnega dogajanja in druge potrebe Goriške. Izhajajoča kulturna podoba prostora je nujno izmaličena. Kolikšen delež slovenskega življa se v resnici razpozna v glasbeni in odrski dejavnosti ali zgolj v teh? Veliko intelektualcev in sposobnih ljudi z drugačnimi zanimanji je na cesti: za celotno skupnost pomenijo zakopano bogastvo, neizražene možnosti, neizkoriščen potencial.

Mar ta prostor ni potreben in željan glasnejše besede o sodobnem li-

terarnem in drugačnem umetniškem ustvarjanju, o aktualnih družbenih vprašanjih, o duhovni, družinski, mladinski, šolski, pa tudi ekološki, medicinski, krajinski problematiki in drugem?

Iz naših koledarčkov pa, kot da smo za vse to mrtvi. Zatišje kaže na revščino, ki si jo je ta prostor nakoopal z izrivanjem talentov in, kot protitež, z dviganjem preostalih v heroje. S tem je zanikal velik del skupnosti in otežkočil normalen, sproščen odnos do kulture. Ta obubožani prostor ne diha s polnimi pljuči in v vseh svojih dimenzijah.

Na mestu bi bila avtokritična refleksija glede tega dolgoletnega bolečega zaplavljanja intelektualskih moči. Ne samo to, morala bi odmevati v goriškem tisku, da bi bila učinkovita. Treba je imeti pogum, da si ta dejstva priznamo in o njih razpravljamo. Zdaj gre za to, ali se nam bo zdelo vredno za mlade in nas same izostriti posluš za izgubljene dimenzije ali pa se bomo še naprej pozibavali ob sladkih melodijah in pestovali svoje heroje.

Podpis

Seja Zveze slovenske katoliške prosvete

Deveta redna seja ZSKP je bila v Katoliškem domu 22. februarja. To je bila zadnja seja pred občnim zborom, ki bo 29. marca v dvorani Katoliškega doma. Vsako včlanjeno društvo mora pripraviti poročilo in poskrbeti, da se bo občnega zbora udeležilo vsaj 10 članov. Glavne točke dnevnega reda so bile:

- analiza občnega zbora SSO in spremembe statuta;
- revija Primorska poje se bo odvijala v raznih krajih Primorske. Za nastop v goriškem Katoliškem domu 4. aprila bo poskrbela ZSKP;
- revija Koroška poje bo 14. marca ob 14.30 v Trbižu. Goriško bo predstavljal dekliški zbor Alenka, ki ga vodi Anka Černic. Na seji je bilo še govora o priznanjih, ki jih podeljuje ZKO iz Slovenije, o kulturnih prireditvah na Koroškem, o pobiranju podpisov za obsodbo nasilja v nekdanji Jugoslaviji in o glasbenem seminarju. Sledila so še poročila o delovanju po društvih in o načrtih za bodočnost.

KM

Pustno praznovanje v Podgori

Človek se vsaj enkrat v letu rad našemi, da bi menjal svoj jaz in pozabil tako na vsakdanje skrbi. Moderne maskare mečejo »koriandole«, v starih časih so maskare mazale s saji, pepelom in močile z vodo. Pustno rajanje je simboličen pozdrav zimi, ki odhaja in dobrodošlica bližajoči se pomladi.

Časi se menjajo, nekatere tradicije pa ostajajo.

Gripa je letos razsajala malo povsod in tako prekrizala mnogim načrte. Udeležba je bila povsod manjša, tako tudi pri nas.

V Podgori smo začeli pustno praznovanje v soboto popoldan. Otroci otroških zborov iz Števerjana in Podgore so zapeli nekaj zabavnih pesmic in prikazali nekaj šaljivih prizorov.

Žal, so zaradi bolezni odpovedali nastop otroci z Dobrovega. Programu so sledile razne igre in pustno rajanje v maskah. Zaključili smo z nagrajevanjem najlepših mask.

V nedeljo smo imeli v gosteh članke štandreske dramske skupine z veseloigro Dolžnost je dolžnost. Štandreski igralci so na duhovit način prikazali probleme trgovca in financarja, ki prespita ali bolje skušata prespati noč v isti hotelski sobi. Najlepša hvala nastopajočim: igralcema Marku Brajniku, Božu Tabaju in šepetalki Marinki Leban.

Oba dneva so bili na voljo odlični domači krofi, razne pustne sladkarije in pijača, v nedeljo še tradicionalna repa s klobaso za vse udeležence.

- ja

Ljudski radio

21. TEDNIK LJUDSKEGA RADIA

četrtak ob 20.30

nedelja ob 19.30 (ponovitev)

- Slovenska država v boju za svoj prostor
- Skrivnost atentat v New Yorku?
- Slovenska manjšina za ali proti slovenski državi?
- Brez hrvaške podpore slovenske meje ogrožene

Obisk jeseniških skavtov

Letos smo v klanu skušali praznovati nekoliko drugače pustovanje in dan spomina. Ko smo bili letos na potovalnem taboru na Jesenicah, smo se srečali s tamkajšnjimi skavti in smo doživeli z njimi lepe trenutke, zato smo se odločili, da bi jih povabili k nam na obisk v Gorico, da bi se tako bolje spoznali in si na tem srečanju izmenjali tudi izkušnje. Povabilo so jeseniški skavti z veseljem sprejeli.

Prišla je sobota, 20. februarja. Popoldan so se z vlakom pripeljali bratje in sestre z Jesenic, Radovljice in Bleda. Trije klani so se združili, da bi nas prišli obiskat. Na pustovanje smo poleg jeseniških skavtov povabili tudi noviciat, brate iz Nove Gorice in skupnost voditeljev. Večer je bil prijeten, saj smo se vsi malo zavrteli (zaplesali) in važno je bilo to, da smo se spoznali.

Naslednjega dne smo imeli sv. mašo na sedežu, kjer smo se spomnili Baden-Powella, ustanovitelja skavtizma. Ostali del dneva je bil posvečen igram, skavtskim spretnostim, pogovorom ter medsebojnemu spoznavanju. Voditelj jeseniških skavtov je rekel, da veliko je božjih poti in vsakega od nas je Bog poklical na svojo pot; mi pa smo poklicani na to pot kot skavti.

Nato je zadonela pesem slovesa:

Idrija: ul. Antona Kacina in ul. Silvija Kobala

Na svoji seji dne 28. januarja so vsi zbori skupščine Idrija sprejeli in potrdili predloge o preimenovanju in preoštevilčbi nekaterih idrijskih ulic. To starodavno slovensko mesto, ki v svetu slovi po svojem živorebrnem rudniku in po svojih čipkah in ki ga označuje tradicija živahne kulturne dejavnosti in visoka kulturna raven njegovega prebivalstva, ni namreč dobra tri desetletja zabeležilo nobenih sprememb v svojem uličnem sistemu. Tudi zato je občinska skupnost že lani pričela preučevati to vprašanje in izdelala predloge, ki so bili kot rečeno pred kratkim dokončno sprejeti in ki jih je 12. februarja objavil Uradni list Republike Slovenije.

Dve ulici bosta spominjali na dva zaslužna moža, ki sta delovala v našem zamejstvu. Ena bo poimenovana po dr. Antonu Kacinu, znanem kulturnem in političnem predstavniku, ki je umrl na Opčinah pred devetimi leti. Utemeljitev za to

pozdravili smo se v upanju, da se bomo kmalu spet videli in se še bolj spoznali. Popoldan je vlak odpeljal brate in sestre z Jesenic, Radovljice in Bleda spet domov. Nam pa je v srcu ostal lep spomin.

Prizadevna fazanka

Šport izredno vitalna dejavnost

V preteklih dneh sta se delegaciji SSO in ZSSDI sestali na goriškem sedežu SSO pod vodstvom deželnih predsednikov obeh organizacij. Podčrtana je bila nujnost, da se vzpostavijo pogoji za medsebojno stalno informiranje o izbirah in delu, ki z različnimi prijemi skušajo ustvariti izhodiščne osnove za razvito manjšinsko skupnost.

Ugotovljeno je bilo nadalje, da je šport s svojo odmevnostjo, z vsakdanjimi srečanji z večinskim svetom in z množično otroško in mladinsko prisotnostjo v naših društvih izredno vitalna dejavnost naše skupnosti. Športna kultura si mora zato utreti pot v miselnost naše družbe in s skupnimi močmi ustvariti čim ugodnejše pogoje za zamejsko športno prihodnost in s tem hkrati za našo širšo skupnost.

Obe delegaciji sta bili mnenja, da so taka srečanja nadvse koristna in sta se obvezali za nadaljnjo poglobitev stikov.

poimenovanje se glasi tako: »ULICA ANTONA KACINA - Anton Kacin (1901-1984), sin idrijskega rudarja, profesor slovenščine v semeniški gimnaziji v Gorici in ravnatelj na slovenskem učiteljskišču v Trstu; uveljavil se je kot esejist in prevajalec, politični, kulturni in narodni delavec ter slovničar.« Po dr. Antonu Kacinu bo poimenovan del bivše Srebrničeve ulice: tam je namreč do svoje smrti bivala njegova mama.

Druga ulica bo poimenovana po priljubljenem gledališkem igralcu Silviju Kobalu. Utemeljitev je naslednja: »ULICA SILVIJA KOBALA - Silvij Kobal (1928-1991), idrijski rojak, se je uveljavil kot izredno zanimiv in cenjen umetnik v Stalnem slovenskem gledališču v Trstu, kjer je ustvarjalno deloval 40 let in na svoj način izražal duhovno živahnost svojega rodnega rudarskega mesta.« Po tem izrazitem gledališkem igralcu bo poimenovan del ulice Za gradom.

Odprije razstave na gradu

Dobrovo

27. februarja so na gradu Dobrovo v Goriških Brdih odprli razstavo del Ivane Kobilce in Ferda Vesela. Razstavo je pripravil kustos Narodne galerije Ferdo Šerbelj v sodelovanju z Goriškim muzejem in ljubljansko Narodno galerijo.

Ivana Kobilca (1861-1926) in Ferdo Vesel (1861-1946) pripadata z Janezom in Jurijem Šubicem, Jožefom Petkovškom in Antonom Ažbetom generaciji slovenskih realistov. Povezuje ju skupno rojstno leto 1861 in isti rojstni kraj Ljubljana.

Ivana Kobilca, Študija starke z avbo

MLADINSKI KROŽEK SKPD »F. B. Sedej«

vljudno vabi na alpski večer s

PETROM PODGORNikom

ki bo v petek, 5. marca, ob 20.30 v Sedejevem domu v Števerjanu. Na programu sta predvajanje diapozitivov in razgovor z avtorjem.

SLOVENSKI CENTER
ZA GLASBENO VZGOJO
EMIL KOMELGLASBENA
MATICA

GORICA

Koncertna sezona 1992-1993

vabita na koncert

OLIVIER MESSIAEN:

Quatuor pour la fin du Temps

ki bo v četrtek, 4. marca 1993, ob 20.30 v cerkvi Sv. Ivana v Gorici.

IZVAJALCI:

VERA BELIČ, violina

JURE JENKO, klarinet

ANDREJ PETRAČ, violončelo

VLADIMIR MLINARIČ, klavir

Štandreska dekanija vabi na

TEOLOŠKA PREDAVANJA,

ki bodo ob četrtek v Katoliškem domu v Gorici ob 20.30

11. marca: Snežna VEČKO - Kaj lahko pove Sveto pismo sodobnemu človeku

18. marca: Jože VIDRIH - Osebna odgovornost družbenega greha

25. marca: Zora in Stanko GREGORC - Lepo je živeti v družini

PD »PODGORA«

priredi ob dnevu slovenske kulture

recital

HODIL PO ZEMLJI SEM NAŠI

Podgora: župnijska dvorana, nedelja, 7. marca 1993, ob 16.00

Plešivo: Gradnikova klet, nedelja, 7. marca 1993, ob 18.30

Sodelujejo: dramska skupina, mešani in mladinski pevski zbor iz Podgore

Slavnosti govornik: Jan Bednarik

Režija: Lidia Jarc

Toplo vabljeni.

Na Plešivem bo sodelovala tudi domača mladina s pevskega točkami.

SKPD F.B. SEDEJ

vabi na ogled drame,

Ksaverja Meška

MATI

ki jo bo uprizorila skupina ODER 90 v Števerjanu,

7. marca 1993 ob 16.30.

Toplo vabljeni!

OBVESTILA

Slovenska skupnost Gorica obvešča, da od februarja dalje deluje nov pokrajinski sedež:

SLOVENSKA SKUPNOST GORICA

ul. Duca d'Aosta 42 - 34170

tel. in fax (0481) 531206

torek in petek od 17. do 19. ure

Ura češčenja za duhovne poklice bo v Gorici od zdaj naprej v Marijini cerkvi pri kapucinih vsak četrtek ob 15. uri. Lepo vabljeni.

ACM Gorica vabi k maši za edinost v ponedeljek, 8. marca, ob 16.30 v Zavodu Sv. Družine. Na razpolago bodo ekumenski zborniki.

V petek, 12. marca, ob 20.30 Društvo Jadro iz Ronk prireja proslavo dneva slovenske kulture, ki bo v dvorani občinske knjižnice v Ronkah. Sodeluje Dekliški zbor iz Devina in gledališka umetnica Mira Sarđočeva. Spored bo povezoval Sergij Verč.

Aleksander Mlač iz Sarajeva, posebni poročevalec RTV Slovenije, bo gost zanimivega večera »Sarajevski pekel« (marec '92 - marec '93), katerega prirejata Kulturni dom iz Gorice, KD Danica z Vrha in ZSKD s pokroviteljstvom Odborništvu za šolstvo, mladinsko in obmejno problematiko pri Pokrajini Gorica v petek, 5. marca 1993, ob 20. uri v Kulturnem središču na Vrhu (Sovodnje ob Soči).

Trst: »Balkan je že med nami...«

V ponedeljek, 22. februarja, je tretje televizijsko omrežje neposredno iz Pomorske postaje v Trstu prenašalo oddajo »Milano-Italia«, ki jo vodi časninar Gad Lerner. Njena tema je bilo dogajanje v Bosni in v bivši Jugoslaviji nasploh. Oddaja se je v bistvu izrodila v slab politični spektakel, ki so ga izkoristili predvsem misovski predstavniki in istrski begunci, medtem ko ostali Tržačani sploh niso prišli do besede, kaj šele Slovenci. Sliko sedanega stanja v Trstu, kakor se je pokazala v oddaji, je učinkovito ponazoril znani Piccolov časninar Paolo Rumiz (ki je bil v zadnjih letih dopisnik iz področij nekdanje Jugoslavije): »Zdi se mi, da je Balkan že med nami!«. To svoje mnenje je nato razvil v posebnem članku, ki ga je objavil v Piccolu dne 24. februarja.

Zaradi treznega pristopa k obravnavanju globoke krize tržaškega mesta, povzemamo dobesedno glavne odstavke Rumizovega razmišljanja. Med drugim pravi: »Kot Tržačan sem dejansko že malo naveličan slišati od prijateljev v Rimu in Milanu, da je tu že Balkan, da je moje mesto fašistično ali da je meja različna kot ona z Makedonijo. Dobro se zavedam, da se moje mesto čuti ranjeno, zato je pogosto zaprto in nezaupljivo, a je

hvalabogu tudi civilno mesto. Da je njegova duša prezrta ali ujetnica negativnih klišejev.

S strani strank in posameznikov so dospela zgrožena pisma. Sprašujejo se, kako da se je slišal samo glas Istranov, Bosancev in mirovnikov. Kje so bili Tržačani pa tudi tisti, ki s krščanskim trpljenjem gledajo na ubijanje žensk in otrok in ki so pred 40 leti sprejeli Istrane, sami pa so se potem morali izseliti.

Tako so pred celo Italijo predstavljali Trst tisti gospodje, ki so bistvena sestavina protitalijanskosti. Kajti če Italija pomeni predvsem obvladavanje nekega velikega jezika, se je v ponedeljek kdo znal izražati le v napol dialektalnem govoru z grobo sintakso. Italija pomeni tudi dialektiko, tam pa so bili le ženski izbruhi.

Zato nas žalosti, da se nekateri Istrani pustijo instrumentalizirati po ideologiji, po zaslugi katere so izgubili svojo zemljo. Toda nekateri se poigravajo z bolečino Istranov. Žal mi je, da se Livio Caputo kot podurednik dnevnika Il Giornale, zaradi prodaje kakega izvoda več, poigrava s protihrvatskim revanšizmom, potem ko do včeraj, kot glavni urednik zunanje-političnega oddelka pri Corriere della Sera jahal filohrvatski integralizem!«

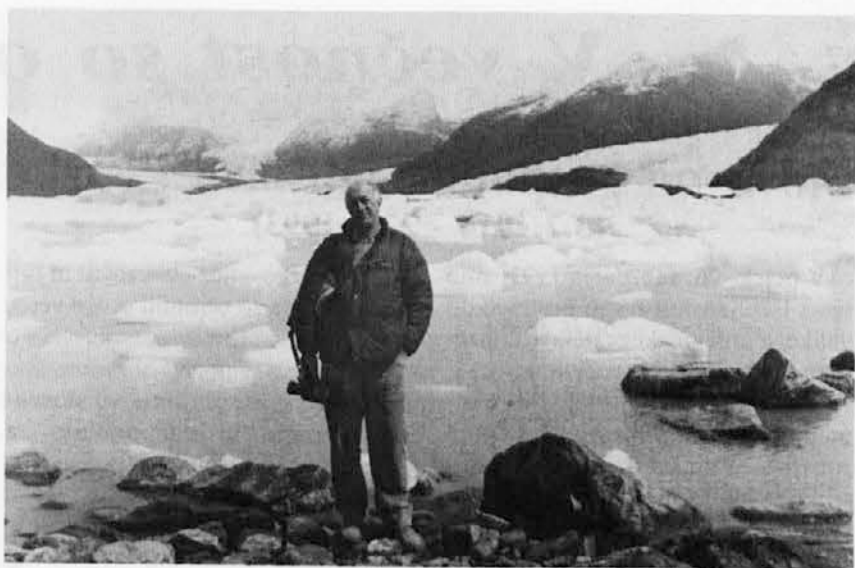
Prof. Samo Pahor v SKK

V soboto, 27. februarja, je bil gost Slovenskega kulturnega kluba profesor Samo Pahor. Povabili smo ga, da bi mladim kaj več spregovoril o problemu, o katerem se danes veliko govori, in sicer o Osimskih sporazumih. Predavanje in njegova tematika sta očitno vzbudila veliko zanimanja, saj se je zbralo zelo številno občinstvo, da bi prisluhnilo Pahorjevim besedam.

Najprej nam je profesor Pahor predstavil zelo popoln zgodovinski okvir naših krajev od Rapalske pogodbe naprej, da bi nam čim boljje orisal problematiko v zvezi s sporazumom, ki je potekal leta 1975. Tako nam je podal veliko število natančno izbranih zgodovinskih informacij, od leta 1920 do današnjih dni. Med drugim je omenil tudi precejšnje število trikov, ki se jih je italijanska vlada posluževala za doseg goriške, tržaške in istrske pokrajine. Vmes je prof. Pahor seveda vmešal tudi lastne izkušnje ob spopadih z italijansko oblastjo, kar je še posebno vzbudilo pozornost in zabavo pri publiku. Nazadnje ni manjkalo niti vprašanj, predvsem v zvezi z današnjim dogajanjem.

Prof. Pahor je na koncu izrazil svoje zaupanje v mlade, saj je večkrat poudaril, da smo prav mi tisti, ki smo na strani pravice, in če bomo vztrajali, bomo tudi kaj dosegli, kajti »kaplja izdolbe kamen ne z močjo, ampak z vztrajnim padanjem«.

Tomaž Susič

Aljoša Žerjal v Patagoniji

Aljoša Žerjal - umetnik in pesnik s kamero

V Trstu zadostuje le ime in vsakdo ga prepozna; za Italijane je Alesio. Doma iz Škednja, uradnik, zadnje čase vodi plovne družbe, znan predvsem kot »filmski človek«.

V tridesetih letih delovanja je pripravil nad 50 filmov, skoraj izključno 8 milimetrskih, le zadnje čase izbira tudi videokasete.

To ni njegova poklicna izbira, temveč, kot pravimo, njegov konjiček, s katerimi se je vzpel do take profesionalnosti, da je dobil nad 150 narodnih in mednarodnih nagrad in priznanj. Med drugim je ena kopija njegove Rižarne v muzeju v Tel-Avivu ter v Centru judovske skupnosti v New Yorku.

Ogledal si je najbolj znamenite lepote sveta in filmal za razne komisije ter za svojo številno publiko.

Pripravil je tudi monografski prikaz najvidnejših tržaških slikarjev.

Skozi svojo malo kamero vidi Aljoša v vsaki stvari, v naravi, v človeku tisto poezijo, značilnost in posebnost, ki mora izstopati, kar seveda ni dano vsakomur.

V soboto, 6. marca, je povabil svoje prijatelje in znance v Kulturni dom. Mimogrede povedano, Aljoša je edini človek v Trstu, ki lahko napolni dvorano, kot je Kulturni dom, z ljudmi različnega prepričanja. Zakaj? Enostavno zaradi odkritega, iskrenega in veselega značaja, zaradi svoje pesniške duše in kljub rezerviranosti.

Tu je skrivnost vsega njegovega dela in uspehov.

Upamo, da bo kmalu dokončal svoj novi film: Il bilinguismo.

Gostovanje Dobrepolčanov in Prešernova proslava

V nedeljo, 28. februarja, se je na Opčinah mudila skupina gostov iz župnije Videm-Dobropolje, od koder je doma sedanji openski župnik g. Zvone Štrubelj. Pri jutranji službi božji je sodeloval njihov cerkveni mešani pevski zbor, ki ga vodi župnik g. Franc Škulj. Omenjeni zbor je sodeloval tudi na Večeru slovenske pesmi, ki se je odvijal v poznih popoldanskih urah v Finžgarjevem domu in ki sta ga priredila župnija sv. Jerneja ap. in domači cerkveni mešani zbor Sv. Jernej.

Po uvodnem pozdravu Sare Perini in Marjana Škerlavaja, ki sta večer tudi povezovala, je na oder stopil cerkveni zbor Videm-Dobropolje, ki je zapel Kernjakovo Rož, Podjuna, Zila, Viternikovo Slovenska domovina, Venturinijevo Nocoj pa, oh nocoj in Kramolčevo Pesem o rojstvu.

Član zboru je tudi recitiral Prešernovo Gloslo in Gregorčičevo Jefejevo prisego. Zatem bi bila morala nastopiti prof. Marija Češčut s predstavljivo najnovejšo knjigo Vinka Beličiča Leto odmrznitve in s slavnostnim govorom. Žal je bila prof. Češčutova odsotna zaradi bolezni, zato je pred številno občinstvo stopil kar avtor

sam, torej prof. Vinko Beličič, ki je na kratko orisal svojo življenjsko pot in spregovoril o svojem zadnjem delu, ki opisuje dogodke in občutke v letu 1990, torej v letu, ko je Slovenija dobila svojo prvo demokratično vlado.

Sledil je recital igralske skupine »Tamaras Petaros«: njeni člani so prebrali nekaj odlomkov iz Beličičeve knjige (med drugim naj omenimo, da je bila slednja, skupaj z drugim mohorjevkami, na voljo udeležencem večera). Nato so zopet nastopili gostje iz Dobropolja, in sicer skupina »Zagoričani«, ki ohranja ljudsko izročilo (petje, pripovedi in običaje) iz Dobropolja in okolice Raščice, rojstnega kraja Primoža Trubarja.

Ivan Žerjal

Seminar MENS

Seminar Mladine evropskih narodnostnih skupnosti (MENS), v katero je včlanjena tudi Mladinska sekcija Slovenske skupnosti, bo letos potekal v Kataloniji, in sicer v kraju Planoles pri Barceloni. Udeležilo se ga bo tudi predstavništvo MS-SSK. Seminar je med drugim leta 1990 upešno potekal tudi pri nas.

Devin - Fotografska razstava

Na sedežu devinskih zborov je bila v nedeljo prireditev ob dnevu slovenske kulture, ki so jo v glavnem oblikovali domači prosvetni delavci. Prireditev je bila tudi priložnost za odprtje fotografske razstave starih in novejših prizorov o Devinu, Štivanu, Medji vasi in Sesljanu. Gradivo za razstavo so v zadnjih mesecih zbirali mladi iz devinske župnije, da bi s pomočjo tega gradiva utrdili svojo zgodovinsko zavest in pripadnost temu prostoru in tukajšnji narodni in kulturni dediščini. V tem smislu je tudi na začetku prireditve spregovoril Marko Tavčar, ki je poudaril, da je zgodovinska zavest temeljnega pomena za osmišlitev sedanjega delovanja pevskih zborov in drugih kulturnih ter narodnih dejavnikov na tem zemljepisnem področju.

Prireditev se je začela z nastopom deklškega zbora »Devin«, ki je pod vodstvom Hermana Antoniča zapel štiri pesmi, med katerimi tudi Flajšmanovo uglasbitev Prešernove Pod oknom. Med posameznimi pesmimi pa so člani mladinske skupine recitali dve Grudnovi pesmi in Aškerčovo Balado. Spomnili so se stoletnice rojstva Iga Grudna in Aškerčevih Jadranskih biserov. Otroški zbor Ladjica, ki ga vodita Mirjam Bratina - Pahor in Olga Tavčar, je občinstvo navdušil s tremi igrivimi pesmicami, od katerih so zadnje, Žabe, spremljali z Orffovimi instrumenti. Na koncu pa je nastopil moški pevski zbor Fantje izpod Grmade. Po Vrabčevi Zdravljici in še nekaterih drugih pesmih zborovega »železnega« repertoarja so zapeli pesem, ki jo je za letošnji Prešernov dan uglasbil njihov dirigent Ivo Kralj, ki je za besedilo izbral tri kitice Prešernove Prošnje. Tudi med nastopom moškega zbora smo slišali recitacije, tokrat Prešerna, ki sta jih podali dekleti.

Občni zbor Slovenske

18. februarja smo se člani in članice Slovenske Vincencijeve konference ter sodelavci iz kolonije zbrali na rednem občnem zboru v Peterlinovi dvorani v ul. Donizetti 3 v Trstu, kjer ima od oktobra 1992 Slov. Vincencijeva konferenca svoj novi sedež.

Msgr. dr. Lojze Škerl nam je povedal nekaj misli s priporočilom, naj se pri našem sicer plemenitem delu ponižno in delikatno približamo potrebemu sočloveku ter naj pritegnemo k temu delu čim več mlajših.

V odsotnosti predsednice prof. Laure Abramove je predsedniško in tajniško poročilo podpredsednica Nada Martelanc. Ugotovili smo, da so od ustanovitve l. 1946 do danes nekateri dolgoletni odseki Slovenske Vincencijeve konference opešali, ker so pač članice ostarele, zbolele ali pomrle. V zameno pa so se prenovili ali ustanovili drugi odseki.

Blagajničarka Mira Bole je podala blagajniško poročilo: kar smo prejeli, smo tudi izdali, v glavnem za pomoč potrebnim. V letu 1992 smo pa imeli še izredne stroške s selitvijo iz ul. S. Nicolò v ul. Donizetti. Pri koloniji smo imeli milijon lir deficita (ker daje Dežela vedno manj prispevkov). Poročala je tudi, da smo v trgovini Fortunato in drugod nabrali za begunce in deloma za potrebne v Sloveniji 14 milijonov lir in jih sproti izročali Slovenski Karitas.

Izredno delo Slovenske Vincencijeve konference je poletna kolonija, ki jo organizira od leta 1950 dalje. Že dolga leta jo imamo v raznih gorskih krajih, zadnje čase v Karnskih Alpah v Comegliansu. Natančneje o koloniji je poročal lanski ravnatelj Moreno Vertovec. Povedal je, kako so zaposlili otroke s sprehodi in izleti v lepe gorske kraje, s spoznavan-

Vincencijeve konference

jem rastlin — naredili so herbarij, s spoznavanjem okolice — narisali so njen zemljevid; ogledali so si tudi primerne filme in o njih razpravljali. Mnogo so peli — tudi pri mašah — in pripravili pisano predstavo za obisk staršev.

Prof. Vera Puntar je kratko poročala o delovanju Kluba prijateljstva, ki prireja srečanja s predavanji, filmi in družabnostjo ter organizira izlete.

Dan prej, v sredo, pa je v ul. Donizetti pustoval Klub prijateljstva. Po ogledu filma o »laufariji« pustnih šem v Cerknem, ki ga je vrtel Marcel Petkovšek, so se prisotni zbrali ob družabnosti.

N.M.

LpT in MSI

Lista za Trst se trudi, da bi v večino, ki upravlja tržaško občino, vstopila tudi neofašistična stranka MSI. To je predlagal listarski prvak Gianfranco Gambassini. Temu nasprotuje Krščanska demokracija, ki meni, da je ideologija MSI v nasprotju z ideali in programi strpnosti in sožitja krščansko-demokratske stranke. Človek pa se pri tem sprašuje, kaj dela KD v občinskem odboru, kate-rega naravnost ni kdovekako drugačna od ideologije MSI.

OBVESTILA

Društvo slovenskih izobražencev v Trstu vabi v ponedeljek, 8. marca, na predstavitev publikacije in na razgovor ob zaključku študije Pavleta Merkuja »Svetniki v slovenskem imenoslovju«. Pri pogovoru bodo sodelovali strokovnjaki prof. dr. Franc Jakopin, Dušan Čop, Janez Keber in avtor prof. Pavle Merku. Pogovor bo v Peterlinovi dvorani s pričetkom ob 20.30.

V večnost so odšli

Slovo od gospoda Ladislava Lenčka (3.2.1914 - 22.2.1993)

V petek, 26. februarja 1993, smo se na ljubljanskih Žalah poslovili od velikega misijonskega delavca, lazarista g. Ladislava Lenčka.

Vzrok njegove smrti je bila prometna nesreča. Mesec dni pred smrtjo se je zjutraj po maši vračal iz cerkve Srca Jezusovega domov v hišo lazaristov na Maistrovi v Ljubljani, kjer je živel zadnji dve leti. Pred hišo ga je med prečkanjem ceste podrl avto. Zaradi težke poškodbe glave je kmalu po nesreči padel v globoko nezavest, iz katere se ni več prebudil. Ko se je poledicam nesreče ponovno pridružilo še vnetje pljuč, je g. Ladislav Lenček 22. februarja letos umrl v Kliničnem centru v Ljubljani.

Pogrebne slovesnosti je vodil ljubljanski nadškof in slovenski metropolit dr. Alojzij Šuštar, ob somaševanju večjega števila duhovnikov in ob udeležbi redovnic in drugih vernikov, ki so napolnili cerkev Vseh svetnikov na ljubljanskih Žalah.

V nagovoru med mašo je g. nadškof poudaril nekaj najbolj značilnih dejavnosti iz življenja g. Lenčka. Prikazal ga je kot gorečega misijonskega delavca in buditelja misijonske zavesti, posebej med izseljenimi Slovenci po svetu. Kot duhovnik je veliko storil za ohranitev vernosti med slovenskimi izseljenci v Argentini, kot neutrudni kulturni delavec in organizator pa za ohranitev slovenskega jezika in kulture. Z vso to dejavnostjo, ki jo je zavzeto opravljal in pri drugih spodbujal skoraj pol stoletja, se je g. Ladislav Lenček zapisal med najpomembnejše osebnosti slovenskih lazaristov. Gospod nadškof dr. Alojzij Šuštar ga je postavil celo ob stran svetniškemu kandidatu škofu dr. Janezu Gnidovcu.

Po maši se je v cerkvi poslovilo od g. Lenčka še nekaj govornikov-predstavnikov tistih dejavnosti, ki so bile za pokojnika najbolj značilne.

O življenju in delu g. Ladislava Lenčka je najprej izčrpno poročal vizitator Slovenske province Misijonske družbe dr. Anton Stres.

Gospod Lenček je že vstopil k lazaristom z željo, da bi šel v zunanje misijone. Ta želja se mu je več kot uresničila. Čeprav nikdar ni šel v misijone, je kot dolgoletni urednik Katoliških misijonov spremljal vse delo slovenskih misijonarjev po svetu. Z vsemi misijonarji si je dopisoval, jih obiskal in gmotno podpiral. Med slovenskimi izseljenci v Argentini, kamor se je po vojni tudi sam umaknil in ostal tam 40 let, je kot odličen or-

ganizator Slovence povezoval in jim pomagal, da so ohranili svojo vero, svoj jezik, kulturo in ljubezen do matične domovine. Za ohranitev slovenske vernosti je ustanovil slovensko župnijo in dal pobudo za gradnjo prve slovenske cerkve v Južni Ameriki. Ob cerkvi je ustanovil Baragovo misijonišče in Misijonski zavod, ki je vzgojil kar lepo število duhovnikov in misijonarjev. Za ohranitev slovenstva je največ storil s pobudo za ustanovitev Slovenske kulturne akcije in z ustanovitvijo Slovenske tiskarne.

Za dolgoletno, požrtvovalno in zelo uspešno delo na področju misijonske dejavnosti v zaledju se mu je zahvalil narodni voditelj misijonov sobrat g. Jože Planinšek.

Kot očetu, se mu je zahvalil Andrej Rot, sedanji referent za kulturo pri Slovenskem svetovnem kongresu.

Predstojništvo lazaristov je dobilo tudi več sožalnih brzojavk in pisem ob smrti uglednega člana g. Ladislava Lenčka. Naj navedem samo nekatere. Sožalje so nam izrazili: slovenski minister za kulturo, Svetovni slovenski kongres - matica za Slovenijo, Slovenska izseljenska matica, župan mesta Ljubljane in drugi.

Ob vsej žalosti zaradi izgube takega sobrata in delavca v Gospodovem vinogradu nam ostane trdno upanje, da smo s to izgubo pridobili priprošnjika, ki bo pri Bogu vztrajno posredoval, da bi Cerkvi in Slovencem še pošiljal take delavce.

Zdravko Pogorelec C.M.

Maria Caliarì vd. Bellomi

V cerkvi Marijinega obiskanja in sv. Lucije v Veroni se je 1.3. vršil pogreb gospe Marije Bellomi, matere tržaškega g. škofa, ki je umrla pri svojih 89. letih na svojem domu. Pogreb je vodil sam sin škof Lovrenc, pri berilih in prošnjah pa so sodelovali najožji sorodniki. Pogreba so se udeležili še trije škofje, in sicer veronski in goriški ter škof iz Vittoria Veneta Ravignani. Poleg njih številni duhovniki iz Verone in Trsta ter župnik iz Tridentinskega, kjer je pokojna preživljala še to poletje počitnice skupno s svojim sinom. Iz Trsta je bil prisoten tudi župnik srbsko-pravoslavne skupnosti.

Duhovska Zveza in slovenski verniki izražamo svojemu škofu naše iskreno sožalje, pokojni Mariji pa naj gre naša molitev.

Umrla Marija Bernetič

V noči od nedelje na ponedeljek je v 91. letu starosti umrla vidna slovenska predstavica tržaškega komunističnega gibanja Marija Bernetič. Z ilegalnim imenom Marina je delovala pod fašizmom in bila zato preganjana. Med vojno je bila v partizanih. Leta 1948 se je opredelila za kominform, pred časom pa za Occhettovo Demokratično stranko levice. Leta 1963 je bila kot prva Slovenka na listi KPI izvoljena v poslansko zbornico.

Umrl šahovski mojster Filipović

V 62. letu starosti je v Trstu umrl znani šahist Božo Filipović. Pokojni mednarodni mojster je bil zelo znan v zamejskih šahovskih krogih, saj je desetletja požrtvovalno skrbel za uveljavljanje slovenskih šahistov. Pokojni dr. Filipović je bil po rodu Hrvat, a je maturiral na slovenski realni gimnaziji v Trstu prva leta po vojni, nato pa diplomiral na ekonomski fakulteti.

Svojcem izrekamo naše sožalje.

Sožalje

Valentini in Jožici Humar ter Barbari Marassi izreka globoko sožalje ob izgubi dragega nonota mešani pevski zbor F.B. Sedej iz Števerjana.

Družini Koren in sorodnikom izreka iskreno sožalje ob izgubi nonota Franca Korena števerjanske sekcija SSK.

marec 1993

KULTURA

4.3.93 - Sv. Ivan (GO)	ob 20.30 - Oliver Messiaen	Komel-GM
5.3.93 - Števerjan	ob 20.30 - Podgornik: V dolini Soče	F.B. Sedej
21.3.93 - Kult. dom (TS)	ob 16.00 - Revija mlad. cerkv. zborov	ZCPZ
24.3.93 - Kat. dom	ob 16.00 - Revija glasb. šol Primorske	Komel
27.3.93 - Sv. Ignacij (GO)	ob 20.30 - Händel - Mesija	Komel-GM
29.3.93 - Kat. dom	ob 20.30 - Občni zbor	ZSKP

OLYMPIA - ŠPORT

MOŠKA C/2 LIGA

13.3	Gorica	20.30	Olympia - Mossa Candolini
20.3	Tolmezzo	20.30	Gruppo Petris - Olympia
27.3	Gorica	20.30	Olympia - Domovip Porcia

1. DIVIZIJA FANTJE

6.3	Mariano	20.00	Intrepida Mariano - Olympia
9.3	Gorica	20.30	Olympia - Mossa Candolini

1. DIVIZIJA DEKLETA

6.3	Gorica	20.00	Olympia - Morarese
13.3	Ronchi	19.30	Acli Ronchi - Olympia
26.3	Gorica	18.00	Olympia - Libertas Villesse

NARAŠČAJNIKI

2.3	Gorica	18.00	Olympia - Fincantieri
12.3	Štandrež	19.45	Ok Val - Olympia
18.3	Gradisca	18.00	Torriana - Olympia
30.3	Gorica	18.00	Olympia - Ok Val

ŠPORT

Odbojka - Moška C2 liga

Olympia CDR
Libertas Sacile

3:2 (15:12, 11:15, 9:15, 16:14, 15:9);

Olympia CDR: Terpin S., A. in J., Šfilič G. in B., Petejan, Devetak, Povše, Vogrič A. in M., Komjanc.

Olympia CDR je v nadvse razburjivi tekmi proti drugouvrščenemu Libertasu uspelo ohraniti nepremagljivost na domačem igrišču. S pomočjo velike zagriženosti in burnega navijanja zveste publike je našim uspelo nadoknaditi v 4. setu zaostanek 7:14 ter tako zmagati tekmo, ki je zgedala že izgubljena.

V prvem setu je bolje začel Libertas, ki je dosegel prednost 5 točk, domači pa so nato uredili igro ter nasprotnika povsem onemogočili. V drugem setu se je pri igri naših nekaj zataknilo, saj sta pešala tako blok kot sprejem. Tudi v tretjem setu so imeli pobudo gostje, ki so dobro izkoriščali svoje visoke centre, medtem ko je bila Olympia še vedno nespretna predvsem v obrambi. Četrti niz se je začel za naše še slabše, tako da je vse kazalo na prvi poraz Olympie v domači telovadnici. Pri stanju 14:7 za goste pa se je potek tekme nenadoma spremenil in od takrat so domači zaigrali kot preprojeni; blok je končno začel nizati točke za točko in zmedenim gostom ni več uspelo organizirati napada. Olympia ni prepustila niti točke več ter tak nivo igre ohranila tudi v tie-breaku, kjer je zmagala brez večjih težav.

Ni treba poudariti, da je bilo vzdušje v ekipi in med občinstvom po tekmi na višku, še posebno pa se je izkazal Martin Komjanc, ki je po dolgem času spet igral v prvi ekipi.

Igor Povše

Radio Trst A

Spored od 7. do 13. marca 1993

Nedelja: 8.30 Kmetijski tednik. 9.00 Sv. maša iz župnijske cerkve v Rojanu. 9.45 Pregled slovenskega tiska v Italiji. 10.00 Mladinski oder: »Hrošč leti v somraku«. 11.00 Za smeh in dobro voljo. 11.30 Filmi na ekranih. 11.45 Vera in naš čas. 12.00 Narodnostni trenutek Slovenec. 13.20 Glasba po željah. 14.10 Janez Povše: Izzivi in pozivi Marjana Rožanca. 15.00 Iz krajevnih stvarnosti. 16.00 Šport in glasba.

Ponedeljek: 8.10 Jugoslavija po letu 1945. 10.10 Stereofonski koncert. 11.30 Odrpna knjiga. Vladimir Bartol: Ettore Mangialupi, protagonist Tržaških humoresk. 12.00 Taborišče Gonars (pričevanja preživelih). 12.40 Koroška poje. 13.20 Gospodarska problematika. 14.10 Nagradna abeceda. 15.30 Mladi val. 16.45 Postni govori. 17.10 Mi in glasba.

Torek: 8.10 Zvočna ropotarnica, glasovi in zanimivosti iz radijskega arhiva. 10.10 Stereofonski koncert. 11.30 Odrpna knjiga. Vladimir Bartol: Ettore Mangialupi, protagonist Tržaških humoresk. 12.00 Nepoznani planet Zemlja. 12.40 Koroška poje. 13.20 Glasba po željah. 14.10 Aktualnosti. 16.00 Mladi val. 17.10 Mi in glasba. 18.00 Helena Resjan: »Sigmundove sanje«.

Sreda: 8.10 Narodnostni trenutek Slovenec. 10.10 Stereofonski koncert. 11.30 Odrpna knjiga. Vladimir Bartol: Ettore Mangialupi, protagonist Tržaških humoresk. 12.00 Z zdravo hrano do zdravega duha. 12.40 Koroška poje. 13.20 Na goriškem valu. 15.30 Mladi val. 17.10 Mi in glasba. 18.00 »Svojo poslednjo voljo pri zdravi in čisti pameti izrekam«.

Četrtek: 8.10 Obtoženci 2. tržaškega procesa. 10.10 Stereofonski koncert. 11.30 Odrpna knjiga. Vladimir Bartol: Ettore Mangialupi, protagonist Tržaških humoresk. 12.00 V deželi čarobne palice. 12.40 Koroška poje. 13.20 Glasba po željah. 14.10 Dvignjena zavesa. 15.30 Mladi val. 17.10 Mi in glasba.

Petek: 8.10 Halo, dober dan! Tu 362875. 10.10 Stereofonski koncert. 11.30 Odrpna knjiga. Vladimir Bartol: Ettore Mangialupi, protagonist Tržaških humoresk. 12.40 Koroška poje. 14.10 Otroški kotiček: »Pravljice, pesmice in še kaj...« 14.30 Od Milj do Devina. 15.00 Made in Italy. 15.30 Mladi val. 16.45 Postni govori. 17.10 Mi in glasba. 18.00 Kulturni dogodki.

Sobota: 8.10 Kulturni dogodki (ponovitev). 10.10 Koncert v Slovenski filharmoniji v Ljubljani. 11.30 Odrpna knjiga. Vladimir Bartol: Ettore Mangialupi, protagonist Tržaških humoresk. 12.00 Ta rožanski glas - Oddaja iz Režije. 12.45 Glasnik Kanalske doline. 13.20 Glasba po željah. 14.10 Nediški zvon. 15.00 Ciril Zlobec: »Italijanska srečanja slovenskega pesnika«. 16.00 Skozi tančico molka. 17.10 Mi in glasba. 18.00 Janez Povše: Izzivi in pozivi Marjana Rožanca.

KATOLIŠKI GLAS

Tednik

List je nastal po združitvi goriškega tednika »Slovenski Primorec« in tržaškega »Teden«. Prva številka »Katoliškega glasa« je izšla 2. februarja 1949.

Poduredništvo: Trst, ul. Donizetti, 3
Tel. 040/370846 - Fax 040/633307
Registriran na goriškem sodišču pod št. 5 dne 28.01.1949

Glavni in odgovorni urednik:
Dušan Jakomin

Izdaja: KTD Katoliško tiskovno društvo
Società Tipografica Cattolica srl
Riva Piazzutta, 18 - Gorizia - P.I. 00054100318

Tiska: Tiskarna Budin v Gorici

Cena posamezne številke: 1200 lir

Letna naročnina: Italija 50.000
inozemstvo 70.000
zračna pošta 95.000

Oglasi: za vsak mm višine v širini enega stolpeca: trgovski oglasi in osmrtnice 1000 lir, k temu dodati 19% IVA

Ladislav Lenček v Buenos Airesu v družbi s sestrami Čudodelne svetinje in sobratimi lazaristi. L. Lenček je prvi z leve, prvi z desne je g. Franc Sodja.